

Súd: Okresný súd Spišská Nová Ves
Spisová značka: 5P/7/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7614204426
Dátum vydania rozhodnutia: 16. 02. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Mgr. Monika Dubjel
ECLI: ECLI:SK:OSSN:2015:7614204426.5

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Spišská Nová Ves, sudkyňa JUDr. Mgr. Monika DUBJEL v právnej veci navrhovateľa T. E., W.. XX.XX.XXXX, F. C., Q. XX proti odporkyni Y. E., C.. Q., W.. XX.XX.XXXX, F. C., Q. XX, za účasti mal. T. W.. XX.XX.XXXX, Y.. F. W.. XX.XX.XXXX E. Y.. F. W.. XX.XX.XXXX, zastúpených kolíznym opatrovníkom Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Spišská Nová Ves, Odborárov 53, o rozvod manželstva a úpravu výkonu rodičovských práv a povinností k mal. deťom, takto

rozhodol:

Súd návrh **z a m i e t a**.

Žiaden z účastníkov **n e m á** právo na náhradu trov konania.

Navrhovateľ je **p o v i n n ý** uhradiť trovy štátu - znaleckého dokazovania na účet Okresného súdu Spišská Nová Ves vo výške 551,12 EUR, ktoré mu súd povoľuje splácať v splátkach po 100,- EUR mesačne, počnúc od marca 2015 až do úplného splatenia.

o d ô v o d n e n i e :

Navrhovateľ sa svojim návrhom doručeným súdu dňa 10.03.2014 domáhal rozvodu manželstva s odporkyňou a zároveň žiadal, aby súd na čas po rozvode upravil práva a povinností rodičov k deťom pochádzajúcim z manželstva - mal. synovi T., mal. dcére F. a mal. synovi F., tak, že ich zverí do osobnej starostlivosti otca a matku zaviazhe prispievať na ich výživu výživným vo výške 50,- € na každé dieťa. Svoj návrh odôvodnil tým, že manželstvo uzatvoril s odporkyňou v Rímskokatolíckom kostole v C., u oboch ide o prvé manželstvo. S odporkyňou sa zoznámil asi dva roky pred uzavretím manželstva. Vo vzťahu neboli vážnejšie nezhody. Na začiatku manželstva bývali u rodičov odporkyne, po narodení dcéry v roku 2003 si zaobstarali vlastné bývanie. V roku 2005 sa začali prvé problémy. Manželka podľahla alkoholu. Jej celá starostlivosť o domácnosť sa zúžila len na ňu. Navrhovateľ je SZČO a jeho práca je niekedy mimo domu. Často krát necháva deti bez dozoru a zanedbáva starostlivosť o nich a domácnosť. Navrhovateľ sa musel o domácnosť starať sám, variť pre seba i deti. Opakovane odporkyňu vyzýval k náprave, v roku 2011 absolvovala protialkoholické liečenie, po niekoľkých mesiacoch však podľahla alkoholu znovu. Od roku 2012 spoločne nehospodária. Hádky sú stále častejšie. Spolužitie s odporkyňou sa stalo neznesiteľným. Tento stav je pre výchovu detí neprípustný. Dňa 06.03.2014 pristihol navrhovateľ manželku v susedovej spálni. S odporkyňou prestali intímne žiť. Vo večerných hodinách je mimo domu, neprispieva na domácnosť. K odporkyni stratil citový vzťah.

Odporkyňa sa k návrhu písomne vyjadrila. Uviedla, že s návrhom vôbec nesúhlasí. Má záujem manželstvo udržať. Spolu s manželom majú 3 maloleté deti, ktorým zabezpečuje celkovú starostlivosť. Manžel je jej nápomocný s finančnými prostriedkami. Má svojho manžela rada a vie, že deti ho majú tiež veľmi radi a potrebujú ho tak, ako aj ju ako matku. Je ochotná sa podrobiť aj pohovoru v manželskej poradni.

Súd vykonal dokazovanie, vypočul účastníkov konania, oboznámil sa s listinnými dôkazmi a zistil tento skutkový stav:

Zo sobášneho listu súd zistil, že účastníci konania uzavreli manželstvo dňa 09.05.1998.

Obaja účastníci sú štátnej príslušnosti SR. U oboch ide o prvé manželstvo. Posledné spoločné bydlisko manželov je C., Q. XX.

Z ich manželstva pochádzajú tri maloleté deti, odporkyňa v čase rozhodovania očakáva štvrté dieťa.

Súd sa na prvom pojednávaní konanom dňa 10.04.2014, vzhľadom na nesúhlasné stanovisko odporkyne a záujem maloletých detí, pokúsil o zmierenie manželov, odkázal ich na referát poradensko-psychologických služieb ÚPSVaR Spišská Nová Ves, za účelom obnovenia manželského spolužitia.

Zo správy psychológa referátu poradensko-psychologických služieb ÚPSVaR SNV zo dňa 12.06.2014 vyplýva, že manželov predvolal na pohovor na deň 09.05.2014, manželia sa telefonicky preobjednali na deň 13.05.2014. Na tento termín prišiel navrhovateľ sám, odporkyňa sa ospravedlnila, že sa zle cíti po hádke s manželom. Na termín 12.06.2014 sa manželia nedostavili. Navrhovateľ vyjadril svoj pevný postoj - chce sa rozviešť.

Na pojednávaní konanom dňa 04.08.2014 navrhovateľ uviedol, že vzťahy sa v rodine ešte zhoršili. Počas spišských trhov manželka odišla z domu a vrátila sa po štyroch dňoch, navrhovateľ ju videl v spoločnosti nejakého muža, bola opitá. Navrhovateľ uviedol, že manželka bola v júni hospitalizovaná, lebo bola opitá, rozbíjala taniere, on s deťmi odišiel k svokre a tá zavolała políciu a záchranku. Manželka má príjem, avšak nič neuhrádza, neprispieva na náklady domácnosti, všetko hradí navrhovateľ, nákupy. Navrhovateľ uviedol, že si myslel, že sa odporkyňa zmení, keďže sú v rozvodovom konaní, že dostane rozum, avšak absolútne ho nedostala, je agresívna. Keď bol navrhovateľ niekoľko dní na brigáde nechal peniaze svokre, aby zabezpečila nákupy pre deti, lebo manželka by to minula na alkohol. Navrhovateľ urobí veľký nákup a svokre nechá peniaze na zvyšok. Svokra býva v Rudňanoch. Svokra vypomáha s deťmi. Navrhovateľ stále trvá na svojom návrhu na rozvod a navrhuje riešiť situáciu tak, žeby on ostal v nájomnom byte s deťmi a odporkyňa nech sa odsťahuje k svojej matke.

Odporkyňa uviedla, že na spišských trhoch bola s dcérou a potom šla na chatu, lebo kolegyňa oslavovala 40-tku, bola tam od piatka večera a vrátila sa v pondelok. Deti sa boja otca, s problémami sa obracajú na ňu, ako na matku. Od posledného pojednávania, manžel s ňou nespolupracoval, nekomunikoval, nedošlo k žiadnemu zlepšeniu vzťahov. Ona si 2x - 3x vypila od posledného pojednávania, a ved' prečo nie, keďže má rada spoločnosť, rada si s ľuďmi posedí. Navrhovateľ nikdy nie je doma, trávi doma málo času, odíde a nepovie kam a na ako dlho. Nedávno sa manžel vrátil nadránom v podnapitom stave, odporkyňa nevedela, kde bol, s kým bol. Navrhovateľ deti nekúpe, nevarí im, neupratuje, na čo reagoval navrhovateľ, že včera varil on. Odporkyňa uviedla, že sa navrhovateľ neučí s deťmi, ona sa zúčastňuje rodičovských združení, je dôverníčkou triedy. Otec deťom vulgárne nadáva. Deti sa vyjadrili tak, že ak ona pôjde bývať k matke, deti pôjdu s ňou.

Kolízny opatrovník navrhol vykonať znalecké dokazovanie, aby boli prešetrení aj rodičia ohľadom vyriešenia otázky zverenia maloletých detí. Otec maloletých detí chodí hlásiť na úrad situáciu v rodine.

Súd ustanovil vo veci na posúdenie skutočností, na ktoré sú potrebné odborné znalosti, súdneho znalca PhDr. V. Š..

Zo znaleckého posudku č. 77/2014 vyplýva, že obaja rodičia počas individuálneho i spoločného rozhovoru vyjadrili, že i po rozvode zvažujú ostať bývať spolu, teda žiť v spoločnej domácnosti. Ak by to tak nebolo, znalec po posúdení všetkých okolností odporúča zveriť všetky tri deti do starostlivosti matky. Tá dokáže zabezpečiť dostatočnú saturáciu ich emocionálnych potrieb, nakoľko je otec emocionálne oploštilejší, často pracuje mimo domova. Matka je voči svojmu psych. ochoreniu - sy závislosti od alkoholu dlhodobo nekritická, nemá nad tým nadhľad. Matka sama udáva občasné užívanie alkoholu a teda nedodržiava psychiatrami doporučenú prísnu abstinenciu. Matka je spôsobilá a schopná vykonávať osobnú starostlivosť o svoje mal. deti, za predpokladu pravidelnej udržiavacej psychofarmakologickej liečby a psychiatrických kontrol, ale predovšetkým trvalej doživotnej abstinencie od alkoholu. Rozdelenie súrodencov znalec nedoporučuje, nakoľko by to mohlo mať nepriaznivý vplyv na ich psychiku a zároveň by mohlo dôjsť k ich vzájomnému odcudzeniu.

Uznesením zo dňa 09.01.2015, č.k. 5P/7/2014 - 89 súd priznal znalcovi za podaný znalecký posudok z odboru psychológia odmenu vo výške 551,12 €.

Na pojednávaní konanom dňa 16.02.2015 navrhovateľ uviedol, že manželka stále požíva alkoholické nápoje, v utorok na neho volala policajtov, lebo mala vypité. Navrhovateľ uviedol že spolu intímne nežijú, ale nevedel uviesť od kedy. Oboznámil sa so znaleckým posudkom a súhlasí s tým, aby deti boli zverené matke, s tým, že verí, že sa vie o nich postarať, keďže zatiaľ nemá vedomosť, žeby matka zanedbávala o nich starostlivosť. Manželka si teraz vypije s mierou a teda vie sa o deti postarať. Navrhovateľ by to chcel riešiť tak, že ak by nastal problém, tak by na zavolanie prišiel k deťom, neplánuje sa odsťahovať z obce. Od januára tohto roku si znova otvoril živnosť, jeho príjem je približne 500,- € mesačne, výživné by vedel platiť vo výške 80,- € na každé staršie dieťa a na F. po 50,- € mesačne. Navrhovateľ vykonáva stavebné práce. Platí inkaso 90,- €, nájom 62,- € mesačne, stravné na staršieho syna 15,40 €, leasing na auto 102,- €. Cestovné synovi do školy - 0,50 € na jednu cestu. Telefón má starší syn a dcéra, dobíja im kredit asi tak raz za dva mesiace 10,- €. Matka má viac času, preto sa deťom viac venuje, učí sa s nimi. Odporkyňa uviedla, že vzhľadom na postoj navrhovateľa prehodnocuje svoj postoj a súhlasí s rozvodom. Odporkyňa uviedla, že je tehotná, s manželom intímne žijú, otcom dieťaťa je jej manžel. Matka predložila súdu na nahliadnutie tehotenský preukaz vystavený MUDr. Y. V.. Ďalej uviedla, že by mala byť v 16-tom týždni tehotenstva. Ďalej odporkyňa uviedla, že má vedomosť, že navrhovateľ disponuje finančnou hotovosťou na účte vo výške 4.000,- € až 5.000,- €. Matka odporkyne vyplatila navrhovateľovi jej dedičstvo v sume 4.500,- € na auto, pričom navrhovateľ tvrdil jej matke, že si idú spoločne kúpiť auto. Navrhovateľka tiež uviedla, žeby chcela nastúpiť na vysokú školu, kde potrebuje 850,- € na akademický rok a 35,- € na prihlášku, ide o Pedagogickú fakultu Univerzity v Ružomberku. Má prísľub od riaditeľky školy, že po ukončení prvého ročníka by mohla pracovať ako asistent a tak počas materskej by si mohla ukončiť bakalárske štúdium.

Navrhovateľ to označil za zbytočné výdavky, keďže odporkyňa vysokú školu nezvládne.

Odporkyňa ďalej uviedla, že to tak cíti, že je doma lepšie, keď je doma sama s deťmi. Teraz je situácia v rodine vypätá. Odporkyňa je toho času práceneschopná, z dôvodu rizikového tehotenstva. Jej matka býva tiež v C., asi tak 2 km od ich bytu, momentálne jej však s deťmi nevypomáha, keďže je chorá, má 72 rokov.

Zo správ Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Spišská Nová Ves vyplýva, že navrhovateľ bol naposledy vedený v evidencii uchádzačov o zamestnanie v dobe od 22.12.2007 do 30.04.2008, poberá prídavok na dieťa od 01.12.1999, toho času vo výške 70,56 € mesačne. Odporkyňa bola naposledy vedená v evidencii uchádzačov o zamestnanie v dobe od 16.04.2010 do 12.08.2012.

Z potvrdenia o zárobku od zamestnávateľa odporkyne spoločnosti T.-L., s.r.o. zo dňa 17.03.2014 vyplýva, že odporkyňa mala priemerný zárobok za rok 2013 vo výške 229,03 €, odporkyňa pracovala na základe pracovnej zmluvy ako montážny pracovník v období od 15.01.2013 do 31.12.2013. Pracovný pomer bol uzavretý na dobu určitú. Pri posudzovaní, či zamestnankyni bude predĺžený pracovný pomer bola zohľadňovaná najmä dochádzka a neprítomnosť zamestnanca. Preto sa zamestnávateľ rozhodol nepredĺžiť pracovný pomer. Zamestnávateľ odporkyňu zamestnal po skončení pracovnej zmluvy na základe dohody o vykonaní práce, uzavretej na dobu určitú od 01.01.2014 do 31.05.2014. No napriek upozorneniam menovaná vynechávala v práci a zamestnávateľ nemá nikdy istotu, že menovaná príde do práce v nasledujúci deň. Priemerný zárobok za obdobie od 01/2014 do 12/2014 bol vo výške 230,91 €. Zamestnankyňa je odmeňovaná úkolovou mzdou. Jej priemerný výkon dosahuje cca 76,59%. Výkon a zárobok zamestnanca je ovplyvnený ním samým. Za celý odpracovaný mesiac má zamestnanec nárok na dochádzkové prémie. Ak by mala zamestnankyňa riadne odpracovaný mesiac, jej hrubý zárobok by bol cca 400,- €. V kolektíve je obľúbená, nemá žiadne konflikty.

Z potvrdenia o zdaniteľných príjmoch fyzickej osoby zo závislej činnosti za obdobie 2013 vyplýva, že odporkyňa mala v tom období úhrn zúčtovaných a vyplatených príjmov vo výške 3.294,49 €.

Z výpisu živnostenského registra vyplýva, že navrhovateľ je podnikateľom, so vznikom živnostenského oprávnenia od 01.05.2008. Prevádzkovanie živnostenského oprávnenia má pozastavené od 01.11.2013 do 01.05.2014.

Z oznámenia Daňového úradu Košice, pobočka Spišská Nová Ves vyplýva, že navrhovateľ v daňovom priznaní za rok 2013 oznámil, že jeho príjmy zo živnosti sú vo výške 4.200,- €, výdavky vo výške 3.620,31 €, a základ dane je 579,69 €.

Zo správ o povesti účastníkov konania od Obce C. vyplýva, že manželia žijú v spoločnej domácnosti v obecnom nájomnom byte spolu so svojimi tromi deťmi. Obaja sú zamestnaní. Navrhovateľ má v obci dobrú povesť, je pracovitý, skromný, dobrý otec, ktorý zabezpečuje rodinu. Neholduje alkoholu. Odporkyňa v obci nepožíva dobrú povesť. Dôvodom je alkohol, bola viackrát hospitalizovaná na psychiatrii. Ako matka je dobrá, deti sú v čistom prostredí, na poriadok v domácnosti dbá. S deťmi si rozumie, má ich rada.

Rodina býva v 2-izbovom obecnom nájomnom byte. Domácnosť je zariadená bežným nábytkom a elektrospotrebičmi. V domácnosti sú zavedené všetky inžinierke siete. Domácnosť počas šetrenia bola upravená. Hygiena domácnosti je na vysokej úrovni. Matka uviedla, že v júni 2014 bola hospitalizovaná na psychiatrickom oddelení v Levoči. Momentálne je v ambulantnej liečbe. Počas toho obdobia sa o deti staral otec, za pomoci starej matky zo strany matky. Mal. F. uviedol, že má ocka rád, že sa o neho stará, celý víkend trávia spolu, kedy sa deťom venuje a hrá sa s nimi. Maloleté deti sú v obci bezproblémové, riadne si plnia školskú dochádzku, v škole dosahujú dobré výsledky. Mal. deti uviedli, že oboch rodičov majú radi a že obaja rodičia sa o nich dobre starajú. Starostlivosť o deti je na vysokej úrovni z oboch strán rodičov. Matka, p. E.Á., niekedy užíva nad mieru alkohol a potom odchádza z domu, v tom čase sa o deti stará otec alebo stará matka zo strany matky. Užívanie alkoholu potvrdili aj susedia. V poslednej správe zo dňa 29.01.2015 bolo uvedené, že susedia sa vyjadrujú, že situácia v rodine sa trochu stabilizovala. Nikto sa na nich nesťažuje.

Zo správy MUDr. V., psychiatricky, vyplýva, že odporkyňa je v psychiatrickej starostlivosti pre diagnózu zmiešané úzkostné stavy - depresívna porucha a poruchy psychiky a správania podmienené nadužívaním alkoholu - syndróm závislosti. Odporkyňa bola opakovane hospitalizovaná na psychiatrickom oddelení v Levoči, absolvovala protialkoholickú liečbu v roku 2010, je ambulantne sledovaná.

Z prepúšťacej správy vystavenej U.Š. W. L. T. N. a.s., psychiatrické oddelenie zo dňa 26.06.2014 vyplýva, že pacientka bola opakovane hospitalizovaná na tunajšom oddelení pre syndróm závislosti na alkohole. Aktuálne privezená pre suicidálne proklamácie v ebriete. Po odznení ebriety bola pacientka na oddelení pokojná, bez depresívnej a psychotickej symptomatiky. Po zlepšenom psychickom stave prepustená do následnej ambulantnej starostlivosti v doprovide príbuzných.

Zo správ Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Spišská Nová Ves vyplýva, že matka je zamestnaná, svoj príjem uviedla vo výške 243,- €. Otec detí je živnostník, má prerušené živnostenské oprávnenie a je dobrovoľne nezamestnaný. Zúčastňuje sa náhodných brigád. Rodina obýva 2-izbový obecný byt, ktorý je vkusne a čisto zariadený. Poplatky spojené s bývaním uhrádza otec mesačne 80,- €. Otec spláca aj úver vo výške 80,- € mesačne a leasing za auto vo výške 102,- € mesačne. Byt je prispôbosený potrebám detí. Kultúra a hygiena domácnosti je na dobrej úrovni. Maloletý T. navštevuje 9. triedu, mal. F. 7. triedu a F. 1. triedu základnej školy. Deti v škole dosahujú veľmi dobré výsledky. Deti sú zdravé. Maloletý T. pri pohovore uviedol, že mamka jemu a aj ostatným súrodencom kontroluje známky a zúčastňuje sa triednych stretnutí, s otcom preberá školské veci len sporadicky, keďže otec pracuje na týždňovkách celé dni. K obojmu rodičom má pekný vzťah. Mamka sa lieči u psychiatra. V minulosti mala problém s nadužívaním alkoholu, posledné obdobie požíva alkohol veľmi málo. Minulý mesiac to boli dva dni, keď mamka odišla k svojej priateľke a mala strach z otca. Ak by došlo k rozvodu, chcel by byť zverený do starostlivosti otca, keďže pri otcovi sa cíti byť pokojnejší a má u neho istotu.

Mal. F. uviedla, že rodičia majú v domácnosti rozdelené úlohy. Mamka sa stará o celú domácnosť a otec zarába peniaze. Do školy sa pripravuje sama, matka jej kontroluje študijné výsledky. Mamka si vypije alkohol, ale len vtedy, keď má peniaze a je to asi 1 x mesačne. V tom čase je k nej a k mladšiemu bratovi veľmi dobrá. S mamkou si veľmi dobre rozumie, môžu sa jej zdôveriť. K otcovi má vytvorený priateľský vzťah. Uviedla, že nechce, aby sa rodičia rozvedli. Ak by však súd manželstvo rozvedol, má záujem byť zverená do osobnej starostlivosti matky. F. počas pohovoru bola smutná a plačlivá.

Mal. F. uviedol, že mamka a táto sa o neho stará. Domáce úlohy si píše spolu s mamkou a bratom. Hračky mu zakupuje táto. Rodičov má rád a chce aby všetci bývali spolu.

Otec uviedol že trvá na svojom návrhu na rozvod. Matka s návrhom na rozvod nesúhlasí a podľa jej názoru nie je ich manželstvo tak hlboko a trvalo rozvrátené.

Zo správy zo dňa 31.07.2014 vyplýva, že otec pri pohovore uviedol, že situácia v rodine sa od posledného pojednávania vôbec nezmenila. Manželka požíva alkoholické nápoje, odchádza z domácnosti aj na viacero dní bez toho, aby niekomu oznámila, kde sa bude nachádzať. Otec na svojom návrhu trvá, nemá záujem o obnovu spolužitia.

V poslednej správe zo dňa 09.02.2015 z prešetrenia pomerov u maloletých detí a ich rodičov vyplýva, že maloletý T. navštevuje už 1. triedu Gymnázia. Maloletá F. 8. ročník základnej školy a F. 2. ročník základnej školy. Otec na svojom návrhu na rozvod trvá, manželka naďalej požíva alkoholické nápoje, odchádza z domácnosti. Matka uviedla, že spolupracuje so psychológom, v súčasnosti je tehotná. Podľa jej vyjadrenia sa situácia v rodine upokojila, menej dochádza k nedorozumeniam medzi ňou a jej manželom, matka nemá záujem, aby sa ich manželstvo rozviedlo.

Podľa § 18 Zákona o rodine, manželia sú si v manželstve rovní v právach a povinnostiach. Sú povinní žiť spolu, byť si verní, vzájomne rešpektovať svoju dôstojnosť, pomáhať si, starať sa spoločne o deti a vytvárať zdravé rodinné prostredie.

Podľa § 19 ods. 1 Zákona o rodine, o uspokojovanie potrieb rodiny založenej manželstvom sú povinní starať sa obaja manželia, podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Uspokojovaním potrieb rodiny je aj osobná starostlivosť o deti a domácnosť.

Podľa § 23 Zákona o rodine, súd môže manželstvo na návrh niektorého z manželov rozviesť, ak sú vzťahy medzi manželmi tak vážne narušené a trvalo rozvrátené, že manželstvo nemôže plniť svoj spoločenský účel a od manželov nemožno očakávať obnovenie manželského spolužitia. Súd zisťuje príčiny, ktoré viedli k vážnemu rozvratu vzťahov medzi manželmi a pri rozhodovaní o rozvode na ne prihliada. Súd pri rozhodovaní o rozvode vždy prihliadne na záujem mal. detí. Súd pri posudzovaní miery rozvratu vzťahov medzi manželmi prihliada na porušenie povinnosti manželov podľa § 18 a § 19 Zákona o rodine.

Zákon o rodine v úvode, v základných zásadách uvádza, že manželstvo je jedinečný zväzok, ktorý spoločnosť všestranne chráni a napomáha jeho dobro. Hlavným účelom manželstva je založenie rodiny a riadna výchova detí. Rodičovstvo je spoločnosťou mimoriadne uznávaným poslaním ženy a muža.

Súd pri rozhodovaní o návrhu na rozvod manželstva nemôže prihliadať len na ochranu individuálnych oprávnených záujmov účastníkov - manželov, ale vždy je potrebné posúdiť vec z celospoločenského hľadiska so zvláštnym zreteľom na záujmy maloletých detí účastníkov.

Pri určovaní a posudzovaní záujmu maloletého dieťaťa sa zohľadňuje viacero vecí, najmä úroveň starostlivosti, bezpečie, ochrana dôstojnosti, duševného, telesného a citového vývinu dieťaťa, ohrozenie vývinu dieťaťa, či napríklad podmienky pre vytváranie a rozvoj vzťahov s rodičmi, súrodencami a s inými blízkymi osobami.

Zákon o rodine nevypočítava jednotlivé dôvody, pre ktoré by súd mal povinnosť manželstvo rozviesť. Rozvod manželstva je odôvodnený, len vtedy, ak sú splnené podmienky ustanovené v §-e 23 Zákona o rodine, teda, ak sú vzťahy medzi manželmi tak vážne rozvrátené a narušené, že manželstvo nemôže plniť svoj účel a od manželov nemožno očakávať obnovenie manželského spolužitia.

Spoločenský účel manželstva spočíva vo vytváraní rodinného prostredia, v ktorom manželia žijú spolu vo vzájomnej zhode, citovom zblížení, poskytujúc si vzájomnú podporu a pomoc a vychovávajú deti. Prechodný a krátkodobý nesúlad medzi manželmi nemôže byť dôvodom na rozvod manželstva. Pri skúmaní vážnosti rozvratu manželstva je potrebné zistiť a následne vyhodnotiť najmä citový vzťah medzi manželmi, ako aj dĺžku trvania a intenzitu rozvratu vzťahu medzi nimi a rovnako prihliadnúť aj na odkázanosť jedného a pomoc druhého manžela (vzájomná pomoc spočíva v majetkovej, ale aj nemajetkovej sfére). Ide najmä o prekonávanie každodenných starostí vo všetkých životných situáciách, na porušenie povinností manželov (manželské povinnosti možno zhrnúť do povinnosti žiť spolu, byť si verní, vzájomne rešpektovať svoju dôstojnosť, pomáhať si, starať sa spoločne o deti, vytvárať zdravé rodinné prostredie, prispievať na uspokojovanie potrieb rodiny a plniť si vzájomnú vyživovaciu povinnosť.) Ďalej je potrebné zistenie všetkých príčin, ktoré viedli k vážnemu rozvráteniu manželstva, tých, ktoré boli podnetom i ktoré dovŕšili rozvrat medzi manželmi do tej miery, že rozvod sa stal rozumným východiskom zo vzniknutej situácie. Na zrušenie manželstva rozvodom nie je právny nárok.

Vychádzajúc z vyššie citovaných uvedených ustanovení Zákona o rodine a vykonaného dokazovania súd dospel k záveru, že návrh navrhovateľa nie je dôvodný.

V tejto veci bolo preukázané, že v manželskom spolužití sa vyskytujú nezhody, hádky a nedorozumenia, kde súd môže konštatovať, že nie nevážneho (teda sú vážneho) charakteru, no napriek tomu súd dospel

k presvedčeniu, že manželstvo účastníkov konania nie je v štádiu, kedy si neplní spoločenské funkcie v zmysle príslušných ustanovení Zákona o rodine, nakoľko manželia, ako bolo uvedené, žijú v spoločnej domácnosti a obaja vážne zvažovali, že i po prípadnom rozvode zostanú bývať v spoločnej domácnosti, naďalej žijú intímny životom, odporkyňa je toho času tehotná (otehotnela počas rozvodového konania, navrhovateľ nepoprel, žeby počas tohto obdobia manželia intímne nežili), obaja spoločne vychovávajú maloleté deti a je predovšetkým v záujme týchto maloletých detí, aby boli vychovávané i naďalej v manželskom zväzku.

Príčinu nezhôd v manželstve vidí súd v nekritickom požívaní alkoholu odporkyňou a s tým súvisiacim správaním sa doma i na verejnosti (ako aj používaním finančných prostriedkov na tento účel). V čase rozhodovania mal však súd preukázané (i tvrdením navrhovateľa), že odporkyňa (zrejme i vzhľadom na tehotenstvo) obmedzila užívanie alkoholu.

Súd vyhodnotil podanie návrhu na rozvod navrhovateľom, ako navrhovateľove demonštratívne vyjadrenie jeho nesúhlasu (možno až odporu) k manželkinmu vzťahu k užívaniu alkoholu. Z vyjadrení a postojov navrhovateľa je však badateľné, že očakával, že odporkyňa sa po iniciovaní na rozvod „zmení“ (prestane užívať alkohol).

Súd oboch účastníkov opakovane spoločne vypočul (obaja účastníci sa počas pojednávania vzájomne konfrontovali), aby si vytvoril reálnu predstavu o ich vzájomnom vzťahu.

Podľa názoru súdu, má táto rodina založená manželstvom, vytvorený svoj vlastný spôsob fungovania a zabezpečovania starostlivosti o chod domácnosti a o jednotlivých členov rodiny, s prihliadnutím na konkrétne problémy rodiny, ktoré táto rodina žije. Súd má zato, žeby rozvodom manželstva účastníkov konania došlo k ohrozeniu záujmov maloletých detí, narušil by sa spôsob fungovania rodiny, kde každý z členov rodiny (manželia) zabezpečuje iné potreby rodiny, a navzájom sa členovia rodiny (manželia) „kontrolujú“ i dopĺňajú.

Súd prihliadol aj na názor maloletých detí, ktorý vyjadrili v pohovore pred kolíznym opatrovníkom a pri vyšetrovaní u znalca. Maloleté deti nehodnotili situáciu v rodine za neúnosnú a uviedli, že nechcú, aby sa rodičia rozviedli.

Teda v čase rozhodovania o návrhu nemožno vyhodnotiť, žeby rozvod bol rozumným východiskom zo vzniknutej rodinnej situácie.

Súd, vzhľadom na vyššie uvedené, konštatuje, že manželstvo účastníkov konania nie je tak hlboko, trvalo a vážne rozvrátené, že manželstvo nemôže plniť svoj účel, preto konajúci súd návrh navrhovateľa na rozvod manželstva zamietol.

Ďalej už bude úlohou oboch manželov prehodnotiť svoj postoj k rodine a zaujať zásadné stanoviská. Odporkyňa by mala bezkompromisne dodržiavať psychiatrom doporučenú abstinenciu a navrhovateľ poskytovať rodine (manželke a deťom) nielen materiálnu, ale aj emocionálnu podporu.

Podľa § 113 ods. 1 O.s.p., s konaním o rozvod manželstva je spojené i konanie o úpravu práv a povinností rodičov k maloletým deťom na čas po rozvode.

Podľa § 24 ods. 1 Zákona o rodine, v rozhodnutí, ktorým sa rozvádza manželstvo rodičov mal. dieťaťa, súd upraví výkon rodičovských povinností k mal. dieťaťu na čas po rozvode, najmä určí, komu mal. dieťa zverí do osobnej starostlivosti a kto ho bude zastupovať a spravovať jeho majetok. Súčasne určí, ako má rodič, ktorému nebolo mal. dieťa zverené do osobnej starostlivosti, prispievať na jeho výživu, alebo schváli dohodu rodičov o výške výživného.

Podľa § 24 ods. 3 Zákona o rodine, rozhodnutie o úprave výkonu rodičovských práv a povinností možno nahradiť dohodou rodičov. Dohoda musí byť schválená súdom, inak je nevykonateľná.

Podľa § 24 ods. 4 Zákona o rodine, súd pri rozhodovaní o výkone rodičovských práv a povinností alebo pri schvaľovaní dohody rodičov rešpektuje právo maloletého dieťaťa na zachovanie jeho vzťahu k obidvom rodičom a vždy prihliadne na záujem maloletého dieťaťa, najmä na jeho citové väzby, vývinové potreby, stabilitu budúceho výchovného prostredia a ku schopnosti rodiča dohodnúť sa na výchove a starostlivosti o dieťa s druhým rodičom. Súd dbá, aby bolo rešpektované právo dieťaťa na

výchovu a starostlivosť zo strany obidvoch rodičov a aby bolo rešpektované právo dieťaťa na udržovanie pravidelného, rovnocenného a rovnoprávneho osobného styku s obidvomi rodičmi.

Podľa § 25 ods. 1 Zákona o rodine, rodičia sa môžu dohodnúť o úprave styku s maloletým dieťaťom pred vyhlásením rozhodnutia, ktorým sa rozvádza manželstvo; dohoda o styku rodičov s maloletým dieťaťom sa stane súčasťou rozhodnutia o rozvode.

Podľa § 25 ods. 2 Zákona o rodine, ak sa rodičia nedohodnú o úprave styku s maloletým dieťaťom podľa odseku 1, súd upraví styk rodičov s maloletým dieťaťom v rozhodnutí o rozvode; to neplatí, ak rodičia úpravu styku žiadajú neupraviť.

Podľa § 26 Zákona o rodine, ak sa zmenia pomery, súd môže aj bez návrhu zmeniť rozhodnutie o výkone rodičovských práv a povinností alebo dohodu o výkone rodičovských práv a povinností.

Podľa § 62 Zákona o rodine, plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť. Obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov. Každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona. Pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliadne nato, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť. Výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopnosti, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

O úprave rodičovských práv a povinností k maloletým deťom súd nerozhodoval, keďže návrh na rozvod manželstva zamietol.

O náhrade trov konania bolo rozhodnuté podľa ustanovenia § 144 O.s.p., podľa ktorého účastníci nemajú právo na náhradu trov konania o rozvod alebo o neplatnosť manželstva, alebo určenie, či tu manželstvo je alebo nie je.

Podľa § 148 ods. 1 O.s.p., štát má podľa výsledkov konania proti účastníkom právo na náhradu trov konania, ktoré platil. Ak sú u niektorého účastníka predpoklady na oslobodenie od súdnych poplatkov, náhrada trov sa proti tomuto účastníkovi zníži o rozsah, ktorý mu súd priznal.

V súlade s ustanovením § 148, ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku súd zaviazal navrhovateľa povinnosťou zaplatiť náhradu trov konania štátu za vyhotovený znalecký posudok, podaný PhDr. V. Š., znalkyňou z odboru psychológia, odvetvie klinická psychológia detí a dospelých, za podanie ktorého súd priznal znalkyni odmenu vo výške 551,12 € a táto bola vyplatená znalkyni zo štátnych prostriedkov.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie cestou tunajšieho súdu na Krajský súd v Košiciach do 15 dní od jeho doručenia.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.

Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že:

- a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1,
- b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,

- d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 250a),
- f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.